

Kako pa bojo kmetovavci si pridobili tiste vednosti, po katerih napreduje kmetijstvo in si pomaga na vedno boljši stan?

Sola je prva podlaga. Vsak kdor če s časom napredovati, mora znati brati in pisati, ker po bukvah se zadobijo potrebne vednosti, po bukvah se zvé, kako se ravna po svetu, po branju se razsvitli glava in človek pripravi postane sprejemati dobre nauke in dobre izgleda, ki jih vidi v okolici svoji. Marsikteri naših grajšakov ali družih umnih kmetov, ki so, hvala Bogu! tudi pri nas, in marsikteri duhovni gospod ravna svoje kmetijstvo po dobrih novih vodilih in skuša to in uno — ali kako malo se primejo prostega kmeta vsi taki izgledi! Zasmehuje jih raji, kakor da bi prevdarjal kar vidi, in posnemal, kar se je dobro poterilo. Nespametno je terjati, da vsaka poskušnja mora se dobro iziti, — kaj tacega le otroče terjati more! Marsiktera skušnja, ki je spodletela, je zapustila vendar zernice, iz kterega se je izcimil na drugo vižo koristni sad.

Mati zemlja je dobra mati, — ona ima še neizrečeno veliko bogastva v sebi, ali treba je ji seči z umnostjo v naročje njeno, da daruje kar ima. Tudi se kmetovavec pritožiti ne more, da nimajo nobene cene pridelki njegovi, — predobro čutijo mestnjani sedaj: kolikšne cene je vsaka stvar, ki jo kupujejo na tergu!

Gledé na vse te potrebe bojo „Novíce“ kakor poslednje leta se ozirale po kmetijstvu celega sveta in donasale našim kmetovavcom v prevdarek, poduk in v posnemo, kar je dobrega, da na vedno višjo stopnjo pripravimo domače kmetijstvo, ki dobiva svoje podpore sedaj tudi po kmetijskih učilnicah, osnovanih po modri vladi, po bukvah, pisanih od umnih rojakov, po kmetijskih družbah, ki si prizadevajo po različnih potih za povzdigo kmetijstva.

Premišljevanje

narave in previdnosti božje v nji.

Poslovenil Mihael Verne.

Premišljevanje o novem letu.

Nastopilo je novo leto in z njim začetek nove dōbe mojega življenja. Obhaja me misel, kakor da bi bil prvi dan leta tudi prvi dan mojega življenja. Terno zaupam, da ljubeznjiva roka dobrotljivega Stvarnika me bo vodila tudi v tem letu po sklepu naj večje modrosti, ktere živa priča so vse stvari Njegove in celo življenje moje.

Pridšemu na svet je dal v milih starših mi prijatelje, ki so mi v mojem nezmožnem stanu z nesebično ljubeznijo pomočniki bili in reditelji. Brez njih pomoči, brez ljubeznjive njih skerbí za blagor bi ne bil, kar sem.

Z današnjim dnevom nastopim nov tek svojega življenja; sicer ne tako nezmožen, ko sem bil o svojem rojstvu, pomoči pa vendar ravno tako potreben. Prijatelj mi je treba, da mi življenje oslajšajo, me v nesreči podpirajo in me nevarnosti varovajo. Dal jih bo oče nebeški, ki mi bodo v dvombah svetovavci, pomočniki v nesreči, v sreči tovarši, voditelji v zmoti.

Ni primerljaj ne, da sim rojen po teh in ne po družih starših, — v tem in ne v družem narodu, — o tem, in o nobenem družem času. Čas in kraj, in okolšine, in nasledke mojega življenja je Stvarnik moj določil po svoji neskončni modrosti. Z današnjim prvim dnevom leta se moja osoda, tako reči, vravnuje iznova. Meni je sicer zakrito, kar se mi bo godilo

prihodnjič. Pred Bogom pa je vse odgernjeno in vse vravnano po njegovem neskončno modrem in dobrotljivem sklepu.

S tem prepričanjem nastopim nov tek svojega življenja, ki se mi odpre z današnjim dnevom. Naj bo z menoj kakoršna hoče, pri tem hočem ostati: da mili Oče čuje nad menoj! Ako me tare ubožstvo in revščina, spomnil se bom svojih otročjih let, ko sem še veliko revniši bil in se me je Bog vendar usmilil. Če mi ta ali uni prijatelj bode nezvest, tudi to me motilo ne bode. Zgub enega mi bo nadomestovala večja ljubezin ostalih. Ako zalezuje tihotapstvo pošteno ime moje in mi žugajo nevarnosti, zoper ktere mi ne pomaga vsa moja skrb, me tudi to strašilo ne bode. V Gospoda zaupam, ki ne je vzel pod svojo brambo in me bode vodil po sklepih modrosti svoje.

Nadušen s tem prepričanjem začnem vesel novo leto, kterega prihodnost mi danes še zakriva zagrinjalo tamno.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Berna na Moravskem. Nemorem zamuditi novega leta, da bi Vam tudi iz Moravije ne naznanil kaj malega, kar Vas bo gotovo veselilo. Deleč stanujem od svoje drage domovine in le po redkem me dotee priloznost, da zamorem slovensko govoriti. Kako sem tedaj vesel, da po Vas, ljube „Novíce“, mi doide dvakrat v tednu mili glas jezika tistega, ki so me ga mila moja mati učili. Ali ne mene samega razveselujete s tolikšnimi lepimi rečmi, jako dopadete tudi mnogim drugim. Zmed gospodov častnikov pri našem polku je nekoliko tudi Slovincov iz Maribora, nekoliko Horvatov in Serbljanov; — ko so zvedili, da imam „Novíce“, so naprosili me, da bi jim jih posojeval, kar z veseljem storim, ker mi je to znamenje gotovo, da lepi jezik matere Slave dobiva zmirej večjo veljavo, in da so žalostni časi minuli, ko so se ga sramovali lastni sinovi njeni. Zraven nemškega in talianskega mi tudi moj materni jezik mnogo koristi. Tukey v Berni se na priliko ravno toliko česki, kakor v Ljubljani slovenski govori, in z majhnim prizadevanjem sem se navadil toliko, da v vsih potrebnih rečeh se zamorem pogovarjati v njem; tudi na drugo stran mi bo koristil moj materni jezik še morebit letos, ako ostanemo še tukey v Berni, sem že povabljen obiskavati en dalmatinsk bataljon strelcov (jagrov), ki je na Češkem, za duhovne velikonočne opravila. V vojaški bolnišnici najdem med drugimi narodi vedno tudi mnogo Slavjanov vsih narečij, in tukaj nar bolj spoznam neprecenljivo vrednost milega maternega glasa. Rečem torej po živem prepričanju, da mladenči v šolah naših visoki vladi našega cesarstva nemorejo biti zadosti hvaležni za veliko dobroto, da jim sedaj daje lepo priloznost, izuriti se v slovenšini in tudi družih slavjanskih narečjih, in da po tami maha, kdor pravi, da so slavjanske učilnice v Austrii nepotrebne. — Tukey v Moravii imamo hudo zimo, vendar je zima za polje vgodna, dnevi so prijazni in jasni. Milovanja vredni so siromaki, kterim manjka za kurjavo derv, ki so tako drage, da en seženj (klafta) s privožnjo in s ceplenjem vred velja 16 fl. srebra. Očitno pohvalo zasluži tedaj miloserna radodarnost Bernskih gospá, ktere so 21. dec. bogato obdarovale v večerni šoli čez 100 revnih učencov in učenk, kterih revni stariši so ginjenega serca prejeli tako zaželjene milodare. Bog jim stoterno poverni! Berno je mesto z mnogimi fabrikami, in, kakor povsod v tacihi mestih, so tudi tukey skorej samo dvojni ljudje: eni nezmerno bogati, drugi ravno tako neizrečeno revni; kakor eni v obilnosti in v lišpu in kinču dnarje raztresajo s polnimi rokami, ravno tako drugi terpe pomanjkanje tudi nar potrebniših reči, in lakoto in zimo nosijo težko.